

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

Nærings- og handelsdepartementet
Postboks 8014 Dep
0030 OSLO

Deres ref
200903360-2/CGL

Vår ref
200804456-/KIR

Dato
16 NOV. 2009

Forslag til forskrift til den nye mineralloven høring

Det vises til deres brev av 14.09.2009.

1. Naturmangfoldlovens krav til beslutningstaking

Naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009, med unntak av kap. IV. Høringsnotatet omtaler ikke forholdet til naturmangfoldloven, noe som er en mangel ettersom naturmangfoldloven har direkte virkning for all regelverksutvikling som berører naturmangfoldet. Det er særlig naturmangfoldlovens formål og de alminnelige bestemmelsene om bærekraftig bruk i kap. II som har betydning for mineralvirksomhet. Reglene om utvalgte naturtyper vil også få betydning etter hvert.

Miljøverndepartementet ber om et snarlig møte med NHD i det videre arbeidet med forskriften.

Retningslinjene i naturmangfoldloven Kap II Alminnelige bestemmelser for bærekraftig bruk §§ 8-12, jf. § 7, gjelder også for NHDs forskriftsarbeid. Forvaltningen av mineralressursene må ligge innenfor formålet med naturmangfoldloven. Delvis følger dette av mineralloven selv, som har bærekraftig bruk som formål. Følgende lovretningslinjer i naturmangfoldloven skal legges til grunn i utformingen av de konkrete bestemmelsene i forskriften slik at den samlede forvaltningen av naturmangfoldet på minerallovens område er i tråd med formålsbestemmelsen i § 1 og forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5:

- Kunnskapsgrunnlaget
- Føre-var-prinsippet
- Økosystemtilnærming og samlet belastning

- Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver
- Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det skal synliggjøres hvordan lovretningslinjene er lagt til grunn og hvilken vekt de er tillagt, jf. naturmangfoldloven § 7 annet punktum og hvordan bruken av prinsippene bidrar til å nå målene i §§ 1, 4 og 5. Dette betyr som et minimum at det til forskriftsvedtaket må publiseres kommentarer eller lignende slik at bruken av lovretningslinjene kan kontrolleres og etterprøves. Det er imidlertid naturlig at det også i en forskrift som sendes på høring synliggjøres hvordan lovretningslinjene er anvendt. Vi kan ikke se at dette er gjort og minner om at det er sektormyndighetens ansvar å sørge for at høringsutkast med påfølgende vedtak er innenfor reglene i naturmangfoldloven.

Forskriftsteknisk kan det være på sin plass å ha en henvisning til naturmangfoldloven § 1 og Kapittel II Alminnelige bestemmelser for bærekraftig bruk ettersom retningslinjene i §§ 8-12 og begrunnelsesplikten i § 7 annet punktum har direkte virkning i saker etter forskriften.

2. Øvrige spørsmål

Vi er enige i forslaget om avgrensning av utvinningsområdets utstrekning slik at utmål begrenses til forekomstens "sannsynlige utstrekning". Det innebærer at man ikke båndlegger større områder enn nødvendig.

Vi har vurdert forskriftsutkastet i forhold til om forskriften skal gjøres gjeldende på Svalbard, i bilandene og på Jan-Mayen. Mineralloven § 4 sier at loven gjelder på norsk territorium med unntak av Svalbard. Vi legger da til grunn at denne formuleringen innebærer at foruten Svalbard vil loven heller ikke gjelde for bilandene.

Vi viser til høringsnotatets vurdering knyttet til Jan-Mayen, og er enige i at det ikke er behov for å gjøre mineralloven gjeldende på Jan-Mayen.

3. Merknader til bestemmelser

Kap 1. Om undersøkelser

En søknad om undersøkelse skal tas stilling til av Direktoratet for mineralforvaltning. Dette framgår ikke eksplisitt av forskriften. Saksbehandlingsreglene må bygges ut og presiseres bedre. Ved beslutningen som fattes av Direktoratet for mineralforvaltning gjelder de alminnelige regler for bærekraftig bruk i naturmangfoldloven § 7, jf. §§ 8-12. Prinsippene i § 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer i konkrete saker og ses i lys av naturmangfoldlovens målbestemmelser i § 1, 4 og 5. Miljøverndepartementet antar at det, som ellers i forvaltningsretten, er anledning til å nekte undersøkelse i medhold av mineralloven ut fra hensynet til miljø og naturmangfold ettersom bærekraftig

utvikling er minerallovens formål. Det bør klargjøres hvilken kompetanse Direktoratet for mineralforvaltning skal ha og hvilke hensyn som kan tas.

Til § 1-1.

Det kan være hensiktsmessig at det tas inn en plikt til at det i søknaden må legges fram eventuell dokumentasjon om tiltaket berører forekomster av utvalgte naturtyper. Dette vil være en konkretisering av aktsomhetsplikten i naturmangfoldloven § 53, jf. § 6, hva gjelder utvalgte naturtyper. Aktsomhetsplikten medfører at det skal tas særskilt hensyn til forekomster av utvalgte naturtyper for å unngå forringelse av naturtypens utbredelse og forekomstens økologiske tilstand. Direktoratet for mineralforvaltning er som offentlig myndighet underlagt § 53 annet ledd, og må ta særskilt hensyn til forekomster av en utvalgt naturtype i sin vurdering av saken, jf. også § 7.

Til § 1-2, tredje ledd

Vi ber NHD vurdere å endre ordlyden "mot dypet" til "i grunnen".

Kapittel 2

Saksbehandlingsreglene må bygges ut og Direktoratet for mineralforvaltning sine oppgaver og myndighet må klargjøres også mht til hvilke hensyn som kan trekkes inn i beslutningene. I Kap 5 er dette utførlig gjort. Kap 2 framstår uferdig.

Kapitlet bør ha en egen paragraf om miljøhensyn herunder hensynet til naturmangfold ved tildeling av utvinningsrett. Dersom utvinningen berører forekomster av utvalgte naturtyper må Direktoratet for mineralforvaltning vurdere å nekte utvinningsrett. Sett i lys av prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 kan tiltakshaver f. eks. pålegges å betale for sikring av en alternativ forekomst av naturtypen. Det er en fordel at dette klargjøres, alternativt kan man ha en generell henvisning til naturmangfoldloven i en særbestemmelse i forskriften.

For øvrig reiser vi spørsmålet om det ikke vil være hensiktsmessig å klargjøre i forskrift hvordan behandlingen av saker/søknader etter mineralloven bør samordnes med behandlingen etter andre lover som mineraltiltak er avhengig av for å kunne iverksettes, jf bl.a. plansystemet etter plan- og bygningsloven.

Til § 2-1 nr. 4 annet punktum

Gab er avløst av matrikkelen, jf. lov om eighedsregistrering. Det forslås at setningen skal lyde:

"Kartet skal videre vise eiendomsgrensene slik de framgår av matrikkelen."

Alternativt:

"Kartet skal videre vise eiendomsgrensene med tilhørende koordinater slik de framgår av matrikkelen."

Til § 2-2 første ledd siste punktum

Vi ber NHD vurdere å endre ordlyden "mot dypet" til "i grunnen".

Til § 2-3 siste punktum, første komma

"festerett" bør nyttes i stedet for bestemt form; "festeretten".

Kapittel 3

Dersom det settes vilkår til utvinningstillatelsen av hensyn til naturmangfoldet bør det rapporteres på vilkårene slik at forvaltningsmyndigheten er i stand til å vurdere aktivitetens betydning for målene i naturmangfoldloven §§ 1, 4 og 5. Dette er særdeles viktig dersom det er tale om utvinning i eller i nærheten av en utvalgt naturtype. Et slikt krav følger også av at kostnadene ved miljøforringelse skal dekkes av tiltakshaver, noe som inkluderer kostnader ved rapportering. Det bør også klargjøres at det kan kreves en tilstandsrapport for naturtypene. Rapporten kan gi grunnlag for ytterligere restriksjoner eller oppfølgingstiltak for utvinningen.

Kapittel 4

Til § 4-1 første ledd

Vi er enige i at det nå tas høyde for at det kan fastsettes en økonomisk garantiordning for gjenoppretting/istandsetting av anlegg. Under oppryddingstiltak bør det presiseres at den økonomiske garantien også kan omfatte gjenoppretting av den tidligere tilstand for naturmangfoldet. Videre foreslår vi at slik garanti også bør kunne brukes for å oppfylle krav i planbestemmelser om istandsetting m.v.

Til § 4-1 tredje ledd

Naturmangfold skal nevnes eksplisitt i oppregningen av hva det kan legges vekt på. Om det tillates inngrep i en utvalgt naturtype er det ut fra prinsippet i naturmangfoldloven § 11 tiltakshaveren som må betale for miljøforringelsen herunder kostnader ved f. eks. gjenoppretting.

Til § 4-2 annet ledd siste punktum: Vi ber om at naturmangfoldet nevnes eksplisitt.

Til § 4-2 tredje punktum

Her bør begrepet "godkjenning" brukes i stedet for "godkjennelse".

Kapittel 5

Til § 5-1

Det fremgår ikke at bergteknisk ansvarlig skal være en person. Det fremkommer forutsetningsvis av § 5-2, og er sagt i § 6-5 for midlertidig utøvelse. Det bør muligens presiseres i § 5-1 at den bergtekniske ansvarlige er en fysisk person.

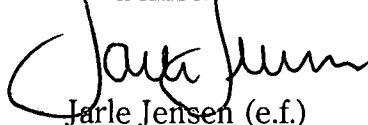
b) Det må gjøres forsøk på å utdype hva "bærekraftig måte" er, gjerne sett i lys av formålet med naturmangfoldloven og målbestemmelsene i samme lov §§ 4 og 5 Det bør sies eksplisitt at det ikke er tillatt å sette ut fremmede arter som ledd i revegetering. Det bør for øvrig stå at bergteknisk ansvarlig skal sørge for at avbyggingen skjer i tråd med retningslinjene i naturmangfoldloven §§ 8-12 og de vilkår som er satt for utvinningen.

Kapittel 12

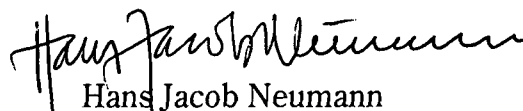
Til § 12-3 bokstav d

Her bør en bruke begrepet "situasjon" eller "evne" i stedet for "stilling". (Evne er brukt i § 13-2 bokstav f.)

Med hilsen

Jarle Jensen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Hans Jacob Neumann
avdelingsdirektør